

*****
TAALPOST

Redactie: Marc van Oostendorp (Genootschap Onze Taal) en Ludo Permentier (Van Dale Lexicografie bv)

*****
1. Taalnieuws

- De Duitsers gaan net zo liefdeloos met hun taal om als met een fastfoodproduct, meent de Vereniging van Duitstalige Toespraakschrijvers.
Bron: RP Online, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?1003-471>
- De Duitse Rat für Rechtschreibung wil de regeling voor het schrijven van hoofdletters deels veranderen.
Bron: Der Spiegel, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?1008-471>
- Bernard Pivot presenteerde gisteren zijn laatste tv-dictee voor de Franse taal.
Bron: Langue française, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?1009-471>

*****
2. Taaltip: 'maandagnacht'

Is 'maandagnacht' de nacht van zondag op maandag of de nacht van maandag op dinsdag?

Volgens onze tijdrekening begint een nieuwe dag om 12 uur 's nachts (0.00 uur). Op zondag om 12 uur 's nachts (direct ná 23.59:59 uur) houdt de zondag dus op en begint de maandag. Het lijkt logisch om de periode die op dat moment begint en tot 6 uur 's ochtends duurt, 'maandagnacht' te noemen: officieel hoort die nacht immers bij de maandag.

De praktijk is echter anders: deze periode wordt juist 'zondagnacht' genoemd, terwijl 'maandagnacht' de nacht van maandag op dinsdag is. De grote Van Dale omschrijft (analoog hieraan) 'de nacht van dinsdag op woensdag' als "dinsdagnacht". Waarschijnlijk wordt de nacht door de meeste mensen beschouwd als de afsluiting van de dag, terwijl voor hun gevoel de volgende dag pas 's ochtends vroeg aanbreekt. Vanuit die redenering is het niet gek dat 'maandagnacht' wordt geïnterpreteerd als 'de nacht na maandag'.

*****
3. Extra: middeleeuws Latijn

Onlangs werd na 85 jaar het achtdelige 'Lexicon Latinitas Nederlandicae Medii Aevii' voltooid. Ruim 5500 bladzijden telt dit woordenboek, dat het middeleeuws Latijn van de Noordelijke Nederlanden beschrijft. In NRC Handelsblad van zaterdag 26 november (helaas niet op de website van de krant) vertelt samenstelster Marijke Gumbert over het nu voltooide werk. Het Latijn was in de middeleeuwen in Nederland anders dan in andere streken. Men gebruikte hier bijvoorbeeld 'reisa' voor 'reis' en 'ludsa' voor 'loods'.

Ook het woord 'fimbria' kreeg hier een eigen betekenis: "Dat woord staat in een tractaat van instrumentmaker Hendrik Arnoldus van Zwolle, waarin hij met een afbeelding uitleg geeft over het clavichord, een voorloper van de piano. In klassiek Latijn betekent 'fimbria' 'franje'. Maar daar kun je in die context helemaal niks mee. Als je dan naar de afbeelding kijkt, dan blijkt dat met 'fimbria' een schema bedoeld wordt van de ligging van de toetsen. Het zijn allemaal kortje lijntjes langs een balk, waardoor het schema op een franje lijkt."

*****
Taalpost is een gezamenlijk initiatief van het Genootschap Onze Taal en Van Dale Lexicografie bv. Deze nieuwsbrief wordt op maandag, woensdag en vrijdag gratis per e-mail naar belangstellenden gestuurd. Aanmelden of afmelden als abonnee: <http://www.taalpost.nl>.

*****

van Dale OnzeTaal